

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
Одеський регіональний інститут державного управління

МАТЕРІАЛИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДО ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ»
(для заочної форми навчання)

Одеса – 2017

Затверджено на засіданні Науково-методичної ради Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентіві України (*протокол № 1 від 20 вересня 2017 р.*)

Матеріали для підготовки здобувачів вищої освіти до державної атестації зі спеціальності 8.18010013 «Управління проектами». – Одеса: ОРІДУ НАДУ при Президентіві України, 2017. – 12 с.

© Одеський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентіві України, 2017.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Перелік питань до навчальних дисциплін, що виносяться на державну атестацію.....	7

ПЕРЕДМОВА

Державний екзамен є формою державної атестації, що проводиться для встановлення у випускника магістерської програми певних умінь, знань, навичок і компетентностей за спеціальністю «Управління проектами», достатніх для ефективного виконання завдань практичного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Загальні правила проведення державного екзамену

1. Для проведення державної атестації у формах державного екзамену та публічного захисту магістерських робіт створюється державна екзаменаційна комісія (ДЕК). Персональний склад ДЕК затверджується наказом директора інституту. Головою ДЕК призначається найбільш висококваліфікований фахівець за напрямом професійної діяльності «Управління проектами», який не працює в інституті. До складу ДЕК входять професори та доценти випускової кафедри. За необхідності до складу комісії можуть бути залучені інші кваліфіковані фахівці відповідного профілю.

2. Оцінка знань здобувачів вищої освіти здійснюється за шкалою ECTS:

Академічна	Відмінно	Дуже добре	Добре	Задовільно	Достатньо	Незадовільно	
	91-100	81-90	71-80	61-70	51-60	31-50	0-30
Оцінка	A	B	C	Д	E	FX	F
Національна	Відмінно	Добре		Задовільно		Незадовільно	

3. Державний екзамен проводиться у письмовій формі. Кожен здобувач вищої освіти отримує екзаменаційний білет.

4. Структура екзаменаційного білету складається з трьох питань: два питання теоретичного характеру на перевірку засвоєння знань з нормативних навчальних дисциплін, одне питання – практичного характеру на перевірку вміння вільно виконувати інвестиційні розрахунки за умовами задачі.

5. Кожне питання екзаменаційного білету оцінюється окремо. Загальна оцінка за державний екзамен підраховується як середньоарифметичне значення оцінок, отриманих з кожного питання білета. Наприклад: (перше питання – 90; друге питання – 95; третє питання – 70; загальна оцінка за екзамен $255/3 = 85$).

6. Відповідь на кожне запитання білета оцінюється окремою оцінкою «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно».

Оцінка «відмінно» (за системою ECTS – A) виставляється, якщо здобувач вищої освіти чітко, логічно і повно відповів на запитання білета і правильно розв'язав практичне завдання.

Оцінка «добре» (за системою ECTS – B) ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, а при розв'язанні практичного завдання допущені лише арифметичні помилки.

Оцінка «добре» (за системою ECTS – C) ставиться, якщо здобувач вищої освіти відповідаючи на білет допускає несуттєві неточності і не може чітко відповісти на поставлені у білеті запитання, залишаючи тим самим нерозкритим до 25% їх змісту.

Оцінка «задовільно» (за системою ECTS – D) виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, та коли до 30% змісту білета залишається нерозкритою. При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка їх розв'язання, що вплинуло на результат та правильність висновків. Але при цьому базові формули, взяті для розрахунку, є в основному правильними.

Оцінка «задовільно» (за системою ECTS – E) виставляється, якщо під час відповіді допущено ряд суттєвих помилок, або коли здобувач вищої освіти не розкриває до 50% змісту питань білета. При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка їх розв'язання, що вплинуло на результат та правильність висновків. Але при цьому базові формули, взяті для розрахунку, є в основному правильними.

Оцінка «незадовільно» (за системою ECTS – FX) вказує на те, що здобувач вищої освіти не оволодів і половиною матеріалу, який винесено на екзамен. Не знає базових категорій та економічних показників, інших фундаментальних формул, потрібних для розв'язання практичного завдання.

7. Результати екзамену оформляються протоколами і підписуються головою і членами ДЕК.

Перелік навчальних дисциплін, матеріали яких містяться в екзаменаційних білетах

Програму державного екзамену складаються питання з нормативних навчальних дисциплін:

- Формування проектної команди;
- Планування проектної діяльності (Основи управління проектами, Методологія управління проектами, Маркетинг проектів);
- Планування і виконання проектних дій (Управління часом, Управління якістю, Управління ризиками, Інвестиційні інструменти

- управління проектами, Інформаційні технології управління проектами, Методи і засоби експертизи проектів);
- Прийняття проектних рішень та системний аналіз;
 - Соціальна та екологічна безпека

Всього екзаменаційних білетів – 40.

Структура білету:

1. Теоретичне запитання: Формування проектної команди / Планування проектної діяльності / Прийняття проектних рішень та системний аналіз
2. Теоретичне запитання: Планування і виконання проектних дій / Соціальна та екологічна безпека
3. Практичне завдання: Інвестиційні інструменти управління проектами – розрахункова задача з дисципліни.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНУ АТЕСТАЦІЮ

Формування проектної команди

1. Поняття «людський ресурс». Процес «Планування управління людськими ресурсами»: входи і виходи.
2. Поняття «команда проекту» і «команда управління проектом». Процес «Набір команди проекту»: входи і виходи. Модель М. Белбина.
3. Процес «Розвиток команди проекту»: входи і виходи. Модель Б. Такмана.
4. Процес «Управління командою проекту»: входи і виходи. Одновимірні стилі управління. «Управлінська решітка» Р. Блейка і Дж. Моутон. Теорія «життєвого циклу» П. Херсі і К. Бланшара.
5. Компетенції і поняття, модель і карта компетенцій. ІСВ: загальна характеристика.
6. Оцінка персоналу: кейси, критичний інцидент, ассесмент-центр, метод «360°»
7. Мотивація персоналу. Теорія очікувань В. Врума, теорія справедливості Дж. Адамса
8. Мотивація персоналу. Теорія В.І. Герчикова.
9. Лідерство, вимоги до лідера, ролі лідера. Модель Дж. Вэлча.
10. Конфлікти: фази розвитку, стратегії управління.

Література:

1. Балабанова Л. В. Управління персоналом: навч. посіб. / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак - К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
2. Бушуев С.Д. Компетентный взгляд на управление проектами (National Competence Baseline NCB UA Version 3.1) / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева. – К. : ІРІДІУМ, 2010. – 208 с.
3. Воронкова В. Г. Управління людськими ресурсами: філософські засади: навч. посіб. / В. Г. Воронкова, А. Г. Беліченко, О. М. Попов та інші – К.: ВД «Професіонал», 2010. – 576 с
4. Инновационные механизмы управления программами развития / Азаров Н.Я., Ярошенко Ф.А., Бушуев С.Д. – «Саммит-Книга», 2011. – 528 с.
5. Кебас М. Системность эффективной мотивации / М. Кебас // Управление персоналом – Украина. – 2010. – № 4 (199). – С. 52-55.
6. Механізм мотивації управлінського персоналу: [монографія] / М.С. Дороніна [та ін.] ; Харк. нац. екон. ун-т. – Х.: [б. в.], 2010. – 240 с.
7. Пужанова Е. Модель компетенций менеджера проекта [Электронный ресурс] / Е. Пужанова. - [Электронные данные]. – ЗАО «Университет Управления Проектами», 2013. – Режим доступа: <http://www.pmi.ru/Model%20PMCDF.pdf>. – Название с экрана.
8. Руководство к Своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК®) — Project Management Institute. Пятое издание. – 2013. – 614 с.

9. Управление проектами: учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организаций» / И.И. Мазур. – М. Изд-во «Омега-Л», 2014. – 960 с.
10. Управление проектами: фундаментальный курс: [учебник] / А. В. Алешин, В. М. Аньшин, К. А. Багратиони и др.; под ред. В. М. Аньшина, О. Н. Ильиной ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2013. – 620 с.
11. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник / [Чемерис А.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.

Планування проектної діяльності

1. Сутність поняття «Проект». Основні характеристики проекту. Класифікація проектів.
2. Оточення проекту. Цінність проекту. Обмеження проекту.
3. Поняття «продукт» і «проект»: визначення і відмінності.
4. Процесна концепція управління проектом. Проектний та операційний процеси.
5. Планування управління змістом проекту. Основні групи процесів та їх характеристика.
6. Цілі і завдання проекту: визначення і відмінності. Дерево цілей проекту та основні правила його побудови. SMART концепція.
7. Планування управління заінтересованими сторонами проекту. Етапи аналізу зацікавлених сторін.
8. Структурно-логічна матриця проекту.
9. Основні документи проекту.
10. Життєвий цикл проекту. Фази життєвого циклу проекту. Основні складові кожної фази.
11. WBS-структура проекту. Основні етапи розробки.
12. OBS-структура проекту. Відмінності від організаційної структури підприємства. Матриця відповідальності.
13. Ресурси проекту. Структуризація ресурсів проекту.
14. План проекту. Обов'язкові елементи плану проекту. Основна мета та рівні планування проекту.
15. Контроль проекту. Основні етапи контролю. Принципи побудови ефективної системи контролю.

Література

1. Бушуев С.Д. Компетентный взгляд на управление проектами (National Competence Baseline NCB UA Version 3.1) / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева. – К. : ІРІДУМ, 2010. – 208 с.
2. Инновационные механизмы управления программами развития / Азаров Н.Я., Ярошенко Ф.А., Бушуев С.Д. – «Саммит-Книга», 2011. – 528 с.

3. Руководство к Своду знаний по управлению проектами (Руководство PMBOK®) — Project Management Institute. Пятое издание. – 2013. – 614 с.
4. Технологія управління соціальними проектами : [монографія] / Т.М. Безверхнюк, А.О. Левицький, К.В. Пеклун, І.В. Руда, І.А. Сенча, Т.В. Сивак. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – 351 с.
5. Управление проектами: учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организаций» / И.И. Мазур. – М. Изд-во «Омега-Л», 2014. – 960 с.
6. Управление проектами: фундаментальный курс: [учебник] / А. В. Алешин, В. М. Аньшин, К. А. Багратиони и др.; под ред. В. М. Аньшина, О. Н. Ильиной ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2013. – 620 с.
7. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України. Практичний посібник / [Чемерис А.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.

Планування і виконання проектних дій

1. Планування управління ризиками. Основні етапи та їх стисла характеристика.
2. Ідентифікація ризиків проекту. Характеристика основних видів ідентифікації, їх переваги та недоліки.
3. Карта ризиків проекту. Основні елементи.
4. Планування управління якістю проекту. Стандарти. Групи процесів та їх характеристика.
5. Планування управління часом проекту. Групи процесів та їх характеристика.
6. Сітьове планування і сітьовий графік. Елементи сітьової моделі (робота, подія, шлях). Віха проекту. Критичний шлях.
7. Діаграма Ганта: призначення та побудова.
8. Сутність, форми та види експертизи проектів.
9. Законодавче регулювання експертизи проектів в Україні.
10. Поняття інвестиційного проекту, його зміст та форми, основні етапи розробки та реалізації.
11. Бізнес-план: поняття, призначення, види і структура бізнес-плану.
12. Інвестиційні ресурси: поняття, їх класифікація, джерела формування та методи розрахунку загального обсягу інвестиційних проектів.
13. Сутність поняття «дисконтування». Класифікація норм дисконту, розрахункова формула та методи обґрунтування.
14. Поняття ефективності інвестиційних проектів, види ефективності.
15. Форми і методи фінансування інвестиційних проектів і програм.

16. Бюджет капіталовкладень: поняття, етапи процесу бюджетування та оптимізація бюджету капіталовкладень.

Література

1. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз: навч. посібник / І. М. Боярко, Л. Л. Грищенко. – К. : КНЕУ, 2011. – 316 с.
2. Воронцовский А. В. Управление рисками: учеб. пособие для студентов вузов / А. В. Воронцовский. – СПб. : ОЦЭиМ, 2005 – 482 с.
3. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: навч. посібник / Л. І. Донець. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
4. Кузьмініх В. О. Аналіз ризиків у корпоративній системі управління проектами [Електронний ресурс] / В. О. Кузьмініх, Д. В. Хаустов, Є. Ю. Коростельова. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/rzod/texts/2010_3/11.pdf. – Назва з екрану.
5. Міжнародний стандарт ISO 31000:2009 «Менеджмент ризиків. Принципи і керівництво» (Risk management – Principles and guidelines) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.metrology.com.ua/ISO31000:2009>.
6. Ноздріна Л. В. Управління проектами: підручник / За заг. ред. Л. В. Ноздріної / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 432 с.
7. Основы бизнес-анализа : учебное пособие / В. И. Бариленко, В. В. Бердников, Р. П. Булыга [и др.]; под ред. В. И. Бариленко. – М. : КНОРУС, 2016. – 272 с.
8. Останкова Л.А. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками: навч. посібник / Л. А. Останкова, Н. Ю. Шевченко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 256 с.
9. Руководство к Своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК®) — Project Management Institute. Пятое издание. – 2013. – 614 с.
10. Технологія управління соціальними проектами : [монографія] / Т.М. Безверхнюк, А.О. Левицький, К.В. Пеклун, І.В. Руда, І.А. Сенча, Т.В. Сивак. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2014. – 351 с.
11. Управление проектами: учеб. пособие для студентов, обучающихся по специальности «Менеджмент организаций» / И.И. Мазур. – М. Изд-во «Омега-Л», 2014. – 960 с.
12. Управление проектами: фундаментальный курс: [учебник] / А. В. Алешин, В. М. Аньшин, К. А. Багратиони и др.; под ред. В. М. Аньшина, О. Н. Ильиной ; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2013. – 620 с.

Прийняття проектних рішень та системний аналіз

1. Прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах повної визначеності: метод адитивної оптимізації.
2. Оцінка критеріїв та альтернатив за матрицею парних порівнянь.
3. Прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах ймовірного ризику: критерій очікуваного значення.
4. Прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах невизначеності: критерії Лапласа і мінімакса.
5. Прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах невизначеності: критерії Севіджа і Гурвіца.
6. Критеріальний апарат для оцінки альтернативних варіантів проекту: правила побудови, конструювання оцінної моделі.
7. Експертне оцінювання: формування експертної групи і проведення експертизи.
8. Експертне оцінювання: перевірка узгодженості думок експертів.
9. Експертне оцінювання: методи обробки результатів.

Література

1. Балыбин В.М., Лунев В.С., Муромцев Д.Ю., Орлова Л.П. Принятие проектных решений. Учебное пособие. – Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2003. – 80 с.
2. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: Підручник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 415 с.
3. Богоявленська Ю. Проектний аналіз : Навч. посібник. – К.: Кондор, 2006. – 345 с.
4. Бююль А., Цёфель П. SPSS: искусство обработки информации. Platinum Edition.: Пер. с нем. – СПб.: ООО «ДиаСофтЮП», 2005. – 608 с.
5. Верба В. А., Загородніх О. А. Проектний аналіз: Підручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.
6. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2008. – 218 с.
7. Лукичева Л.И. Управленческие решения: учебник по специальности «Менеджмент организаций» / Л.И. Лукичева, Д.Н. Егорычев; под ред. Ю.П. Анискина. – 4-е изд., стер. – М.: Издательство «Омега-Л», 2009. – 383 с.
8. Орлов А.И. Теория принятия решений. Учебное пособие / А. И. Орлов. – М.: Издательство «Март», 2004. – 656 с.
9. Шимко П.Д. Оптимальное управление экономическими системами: Учеб. пособие. – СПб.: Издательский дом «Бизнес-пресса», 2004. – 240 с.

Соціальна та екологічна безпека

1. Сутність соціальної безпеки, рівні її дослідження та основні джерела загроз.
2. Критерії і показники соціальної безпеки.
3. Сутність екологічної безпеки, основні загрози та їх джерела.
4. Надзвичайні ситуації та їх загальна класифікація, рівні надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, їх критеріальні показники.
5. Система управління охороною праці організації.
6. Перелік основних заходів цивільного захисту, організація інформування та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.

Література

1. Герасимчук З. В. Екологічна безпека регіону: діагностика і механізм забезпечення : монографія / З. В. Герасимчук, А. О. Олексюк. – Луцький держ. технічний ун-т. – Луцьк: Надстир'я, 2007. – 280 с.
2. Гнибіденко І. Ф. Соціальна безпека: теорія та українська практика / І. Ф. Гнибіденко, А. М. Колот, О. Ф. Новікова та ін.. – К. : КНЕУ, 2006. – 291 с
3. ДСТУ ОHSAS 18001:2010 «Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги»
4. Зеркалов Д. В., Арламов О. Ю. Соціальні проблеми сталого розвитку: монографія [Електронний ресурс]. – К.: Основа, 2013. – 562 с.
5. Національний класифікатор ДК 019:2010 "Класифікатор надзвичайних ситуацій" // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ST001982.html
6. Соціальна безпека: сутність та вимір. наук. доп. / О.П. Коваль. – К.: НІСД, 2016. - 34 с.